

บทที่ 2

วิธีดำเนินการ

การศึกษาวิจัย เรื่องพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารทางสื่อมวลชนกับความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงอาชีพพิเศษในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นหญิงอาชีพพิเศษที่มีอยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดสงขลา ยะลา นราธิวาส ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับชายแดนประเทศมาเลเซีย และเป็นจังหวัดที่หญิงอาชีพพิเศษให้บริการอยู่เป็นจำนวนมาก

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นหญิงอาชีพพิเศษในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 6 อำเภอ แบ่งเป็นจังหวัดละ 2 อำเภอ

การสุ่มตัวอย่าง เนื่องจากประชากรกลุ่มนี้เข้าถึงได้ยาก และมักจะเป็นอาชีพที่ไม่ต้องการเปิดเผยตัวเอง จึงได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากรายชื่อหญิงอาชีพพิเศษ ที่มาตรวจสุขภาพจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาล จำนวน 380 คน จากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้สูตร (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2527 : 63 อ้างอิงมาจาก Taro Yamane, 1973 : 725)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างโดยให้เจ้าหน้าที่เลือกสัมภาษณ์บุคคลที่ไม่ซ้ำกัน ในระยะเวลา 1 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบกับการศึกษาในรายงานผลการวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนและเรื่องของโรคเอดส์ของ ศิริชัย ศิริภาชนะ (2527 : 169-185) สุคันทร ปิ่นเบาใจ (2534 : 80-90) และของ กาญจณี หวังนิรอำนาจ (2531 : 114-129) มาเป็นหลักในการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางสื่อมวลชน
- ตอนที่ 3 ความรู้เรื่องโรคเอดส์
- ตอนที่ 4 พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมานั้นให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำแบบสัมภาษณ์ทดลองโดยการสัมภาษณ์หญิงอาชีพพิเศษที่สถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาล ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจำนวน 33 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในตอนที่ 3 และตอนที่ 4 คำนวณโดยใช้สูตรของ มีเรนส์ และ ลีแมนน์ (Mehrens and Lehmann, 1975 : 99)

$$\text{Coefficient Alpha } (\alpha) = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสัมภาษณ์
ES_1^2	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของแบบสัมภาษณ์แต่ละข้อ
S_x^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 3 = 0.50 และตอนที่ 4 = 0.79 และได้ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ โดยเพิ่มจำนวนข้อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย

1. นายแพทย์บุญผ่อง เตื่องอรุณ ทำหน้าที่รับผิดชอบด้านโรคเอดส์ของโรงพยาบาลศูนย์ยะลา
2. อาจารย์มนัส ดุลย์พีร์ ผู้ช่วยนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดยะลา ผู้ให้การอบรมความรู้เกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์
3. แพทย์หญิงสมนึก ศิริสุวรรณ ผู้อำนวยการพิเศษด้านเวชกรรมป้องกันของสาธารณสุขจังหวัดยะลา

นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด ได้ค่าความเชื่อมั่นตอนที่ 3 = 0.52 และ ตอนที่ 4 = 0.87

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. บัณฑิตวิทยาลัย มีหนังสือแจ้งไปยังสาธารณสุขจังหวัด รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบ และขอความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้
2. ผู้วิจัยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตลอดจนรายละเอียดของแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ทุกคนมีความเข้าใจถูกต้องตรงกัน
3. การสัมภาษณ์จะขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์ประวัติของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการจากทางสาธารณสุขของทางราชการเป็นผู้สัมภาษณ์

4. ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์โดยผ่านผู้สัมภาษณ์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 1 เดือน เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน ถึง 16 เมษายน 2534
5. การแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ในแต่ละอำเภอ นั้น แบ่งเป็นสัดส่วนดังนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
เมืองสงขลา	958	50
หาดใหญ่	2871	149
เมืองยะลา	490	25
เบตง	650	34
เมืองนราธิวาส	282	15
สุไหงโกลด	2086	109
รวม	7337	380

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผ่านแบบสัมภาษณ์ที่เก็บคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำข้อมูลมาเสนอในรูปแบบของสถิติพรรณนา ประเภทร้อยละ อธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไป และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สูตร Chi-Square (วิเชียร เกตุสิงห์, 2526 : 111)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ O_{ij} เป็นความถี่จากตารางสังเกตในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

E_{ij} เป็นความถี่ที่คาดหวังในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

r เป็นจำนวนแถว

c เป็นจำนวนคอลัมน์